

Anti-pestbeleid

Bernard Nieuwentijt College

Schooljaar 2025-2026

Inhoud

Voorwoord	3
1. Informatie over pesten.....	4
1.1 Plagen en pesten, wat is het verschil?	4
1.2 Hoe wordt er gepest?.....	4
1.3 Pesten via social media	4
1.4 Juridische kant van pesten	5
2. Uitgangspunten	5
2.1 Vijfsporenaanpak.....	6
3. Preventie	7
4. Betrokken partijen bij het pestprobleem.....	8
4.1 Gedeelde verantwoordelijkheid school en ouders	8
4.2 Anti-pestcoördinator	9
5. Interventies	9
5.1 Stappenplan.....	9
5.2 Voorbeelden van sancties zijn.....	11
5.3 Klachtenregeling.....	11
Bijlage 1: Omgaan met digitaal pesten (voor leerlingen).....	12
Bijlage 2: voorbeeld van een klassencontract	14

Voorwoord

Je kunt alleen iets leren als je je veilig voelt op school. Het Bernard Nieuwentijt College neemt (de aanpak van) pesten serieus. Wij willen een school zijn waar leerlingen zich thuis voelen, waar ze graag naar toe komen en zich serieus genomen voelen. Wij zijn een veilige school en pesten past niet binnen de identiteit van de school en wordt dan ook niet getolereerd. Het BNC vindt een preventieve aanpak belangrijk, maar wanneer er toch sprake is van pesten wordt het onderstaande anti-pestbeleid gevolgd. In de strijd tegen pesten gaat het BNC uit van de kracht van de leerling zelf. Zo is dit beleid mede tot stand gekomen met hulp van de leerlingen (Leerlingenraad).

Dit plan is gebaseerd op de 'vijf sporen aanpak' die vanuit het ministerie van onderwijs wordt aangeraden. Wij willen hiermee een positieve, schoolbrede en contextgericht aanpak bewerkstelligen om pesten te voorkomen en te bestrijden.

Tevens sluit dit anti-pestbeleid aan bij de bestaande zorgstructuur op het BNC en is het onderdeel van het sociale veiligheidsplan.

Dit protocol biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de visie en over hoe te handelen in het geval van pesten.

Voor vragen over het protocol kunt u terecht bij één van de anti-pestcoördinatoren.

Dit protocol schetst de procedure die de school hanteert. In individuele gevallen kan beredeneerd afgeweken worden van de in dit protocol beschreven richtlijnen. Het besluit om af te wijken van het protocol wordt genomen door de directie.

1. Informatie over pesten

Pesten is een maatschappelijk probleem. Waar mensen samen komen bestaat het risico op pesten.

1.1 Plagen en pesten, wat is het verschil?

Plagen gebeurt vaak spontaan, duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen is er geen machtsverhouding; de leerlingen zijn gelijk aan elkaar. Plagen gebeurt zonder kwade bedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig. Bij plagen loopt geen van de betrokken partijen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is hij/zij in staat zich te verweren. De pedagogische waarde van plagen is de speelse wijze van omgaan met 'conflictsituaties'. Hierdoor ontwikkelen leerlingen vaardigheden die hen later in het leven van pas kunnen komen bij conflicthantering.

We spreken van pesten als dezelfde leerling regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt en niet (meer) in staat is zichzelf te verweren. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend. Pesten is altijd ongewenst. Van pesten is sprake wanneer het plagen nadelige effecten heeft voor degene die het ondergaat. Degene die het ondergaat bepaalt dus of er sprake is van pesten.

1.2 Hoe wordt er gepest?

Met woorden	Vernederen, belachelijk maken Schelden, met bijnamen aanspreken Dreigen
Lichamelijk	Schoppen en slaan, duwen en sjoeren Krabben, aan haren trekken Wapens gebruiken
Achternvolgen	Opjagen, achterna lopen Klem zetten, in de val laten lopen Opsluiten
Uitsluiting	Negeren Uitsluiten bij groepsactiviteiten
Stelen en vernielen	Afpakken van eigendommen Spullen kapot maken/beschadigen
Afpersing	Dwingen om geld/spullen af te geven Afdwingen om iets te doen

1.3 Pesten via social media

Digitaal pesten is doorgaans harder dan pesten in het dagelijks leven, omdat daders makkelijker anoniem blijven. Daarnaast is de reikwijdte (en dus ook de impact) van het internet veel groter. Het kan 7 dagen per week, 24 uur per dag doorgaan. Om deze reden is het dan ook nauwelijks mogelijk om bij digitaal pesten een grens te trekken tussen school, thuis en andere leefplekken van de jongere. Een gecombineerde aanpak is dan ook wenselijk. Het is echter duidelijk dat de school geen

verantwoordelijkheid heeft voor het gedrag van leerlingen op en in sociale media die niet door de school worden beheerd.

Vormen van digitaal pesten:

Haat/dreigberichten	Schelden, beschuldigen, beledigen, vernederen en roddelen.
Stalking	Het stelselmatig lastigvallen van iemand door het blijven sturen van ongewenste (vaak negatieve) berichten.
Beeldpesten	Het zonder toestemming verspreiden van (bewerkte) foto's of video's.
Sexting	Het zonder toestemming verspreiden of delen van seksueel getinte foto's of berichten.
Sextortion	Het misbruik maken van de hierboven benoemde beelden, zoals afpersing met een seksueel getinte foto of video van het slachtoffer.
Grooming	De werkwijze waarop volwassenen contact leggen met kinderen met het oogmerk seksueel contact tot stand te brengen (ook wel: digitaal kinderlokken).
Hacken	Gegevens stelen of instellingen aanpassen van iemand anders. Ook het uit naam van een ander versturen van (negatieve) berichten.

1.4 Juridische kant van pesten

Pesten is niet strafbaar, maar kan het wel worden. Bepaalde uitingen van (online) pesten zijn zonder meer strafbaar. Voorbeelden van strafbare uitingen van pesten zijn: vernieling, verbale of fysieke bedreiging, mishandeling, discriminatie, stalking, smaad etc. Ouders kunnen hiervoor aangifte doen bij de politie jegens een leerling die 12 jaar of ouder is. Als er sprake is van duidelijk waarneembaar letsel (met bewijslast) kan er door de leerling en ouders aangifte worden gedaan bij de politie. Daarnaast kunnen ouders de politie betrekken bij strafbare feiten op het internet. De school kan hierin een adviserende rol hebben.

<i>Grooming</i>	<i>Art. 248e SR Wetboek van Strafrecht</i>
<i>Webcammisbruik en kinderporno</i>	<i>Art 240b, 246,247,248a of249 SR Wetboek van Strafrecht</i>
<i>Smaad en laster</i>	<i>Art. 266, 161, 162 SR Wetboek van Strafrecht</i>
<i>Ongewenste publicatie van foto's of filmpjes</i>	<i>Art. 139f SR Wetboek van Strafrecht</i>
<i>Virtuele diefstal</i>	<i>Art. 310 en 311 SR Wetboek van Strafrecht</i>

In geval van een (vermoeden van een) onveilig situatie in en rond school vraagt de schoolleiding advies aan de wijkagent en/of maakt hier melding van. Indien nodig zal er met de wijkagent en/of ouders een stappenplan gemaakt worden.

2. Uitgangspunten

1. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten niet wordt getolereerd.
2. De school is actief in het ontplooiën van preventieve (les)activiteiten.

3. Medewerkers van school moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een anti-pestbeleid en dit actief na te leven.
5. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.

2.1 Vijfsporenaanpak

Door het ondertekenen van het Nationaal onderwijsprotocol heeft de school zich verbonden aan de vijfsporenaanpak. Dit houdt in:

1. De algemene verantwoordelijkheid van de school

De school zorgt dat de medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten.

De school maakt werk van een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden.

Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

2. Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

- Elk (pest)probleem wordt serieus genomen en onderzocht.
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
- Het aanbieden van hulp door de mentor, de coördinator of de zorg.

3. Het bieden van steun aan de pester

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de pester.
- De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
- Wijzen op gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
- Het aanbieden van hulp (desnoods verplicht) door de mentor, de coördinator of het ondersteuningsteam.

4. Het betrekken van de middengroep bij het pesten

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen en die van de school hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

5. Het bieden van steun aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
- De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
- De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

De ouders van leerlingen die gepest worden kunnen er moeite mee hebben dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een training aan bijdragen.

3. Preventie

De kracht van een anti-pestbeleid is het creëren van een veilig schoolklimaat waarin negatief gedrag niet wordt getolereerd. Op onze school worden schoolbreed de volgende maatregelen genomen om het pesten te voorkomen:

- **Beleid:** het anti-pestbeleid wordt regelmatig geëvalueerd en indien nodig aangepast.
- **Schoolregels:** om de leerlingen duidelijkheid te geven zijn er regels en afspraken. Op school gelden de normale omgangsvormen en gedragsregels. Deze omschrijven hoe we met elkaar omgaan binnen en buiten de klas en op social media. De regels zijn samen met de leerlingen opgesteld en worden bij de start van elk schooljaar besproken. De regels zijn positief geformuleerd. Uitgangspunt is dat elke leerling en leraar zich veilig voelt op school.
- **Klassencontract:** in de mentorklas kunnen afspraken gemaakt worden die worden vastgelegd in een klassencontract. Een voorbeeld is te vinden in bijlage 2.
- **Voorbeeldfunctie:** de medewerkers van het BNC onderschrijven het anti-pestbeleid en hebben een voorbeeldfunctie qua gedrag, naar elkaar en naar de leerlingen toe. Zij staan voor naleving van de schoolregels en een positief leefklimaat.
- **Indeling van de klassen:** bij de indeling van de klassen proberen we rekening te houden met de wensen van de leerlingen en de ervaringen uit voorgaande jaren.
- **Positieve groepsvorming:** bij iedere nieuwe klasvorming en aan het begin van het schooljaar wordt uitgebreid aandacht besteed aan positieve groepsvorming, positief klassengevoel en een goede verstandhouding binnen de groep. Dit gebeurt door middel van: mentorlessen waarbij positieve groepsnormen en waarden worden gestimuleerd, maar ook de werkwerken.
- **Thema's in mentoraat:** de mentoren begeleiden de klas als geheel en leerlingen individueel. De onderwerpen 'omgaan met elkaar', pesten en veiligheid worden regelmatig besproken.
- **Surveillance in pauzes:** er vindt toezicht plaats in en buiten de klas en op het schoolterrein.
- **Ouderbetrokkenheid:** ouders worden betrokken door middel van bijvoorbeeld ouder (thema) avonden, nieuwsbrieven, gesprekken op school, voorlichting etc.
- **Voorlichting naar team vanuit anti-pestcoördinatoren:** binnen het team is het anti-pestbeleid een voortdurend onderwerp van gesprek. Het thema is opgenomen in het scholingsaanbod voor het personeel. De anti-pestcoördinatoren blijven op de hoogte van ontwikkelingen en regelgeving en dragen hun kennis over aan de andere medewerkers.
- **Nationale anti-pest week:** schoolbreed nemen wij deel aan de nationale week tegen het pesten.

- Sociale Vaardigheidstraining (SOVA): groepstraining. Dit is een training waarin diverse sociale vaardigheden worden geoefend: aansluiten bij anderen, stevig staan, 'nee' en 'sorry' zeggen en omgaan met pestgedrag.

Daarnaast worden de volgende preventieve activiteiten ingezet:

Leerjaar 1	Mediawijsheidlessen, voorlichting jongerenwerker (groepsdruk), theatervoorstellingen over (cyber)pesten
Leerjaar 2	Voorlichting jongerenwerker (groepsdruk), theatervoorstellingen over (cyber)pesten
Leerjaar 3	Voorlichting jongerenwerker
Leerjaar 4	Naar behoefte

4. Betrokken partijen bij het pestprobleem

Bij pesten zijn natuurlijk de gepeste leerling en de pester betrokken. Toch zijn dit niet de enige betrokken partijen. Ook de andere leerlingen in de klas, medewerkers van school en de ouders van de leerlingen spelen, bewust of onbewust, een rol.

Wie zijn er betrokken:

- De gepeste leerling:
Leerlingen die gepest worden hebben veelal één van de volgende kenmerken: verlegen, onhandig, onzeker, kwetsbaar, moeite met grenzen aangeven, nieuw in de klas, anders dan de middenmoot.
- De pestende leerling:
Pesters pesten vaak vanuit de volgende motieven: uitoefenen van macht, roep om aandacht, pesten of gepest worden, jaloezie, onzekerheden overschreeuwen, zich groot voelen door een ander te kleineren, stoornis, problematische thuissituatie.
- De klasgenoten:
  - waaronder meelopers, zwijgers, verdedigers.
  - vaak zijn ze bang om ook gepest te worden of hebben niet in de gaten wat er gebeurt.
  - hebben vaak last van de negatieve sfeer in de klas, maar weten ook niet wat ze eraan kunnen doen.
- De medewerkers:
hebben een signalerende en actieve rol.
- De ouders:
hebben een signalerend en actieve rol.
- Indien nodig: directie en/of politie

4.1 Verantwoordelijkheid school en ouders

Niet alle pestincidenten spelen zich op en rond de school af. Zeker door het gebruik van internet en sociale media is de grens tussen school en thuis vervaagd. De betrokkenheid van school houdt niet op bij de rand van het schoolplein. Situaties die buiten school spelen, komen immers ook weer mee de school in en andersom. Wanneer incidenten buiten het schoolterrein, maar tussen leerlingen van de school, plaatsvinden, zal de school hier, waar mogelijk, op een gepaste manier op reageren. Het is

echter, zoals reeds gesteld, duidelijk dat de school geen verantwoordelijkheid heeft voor het gedrag van leerlingen op en in sociale media die niet door de school worden beheerd. Deze verantwoordelijkheid ligt bij de ouders van de leerling.

4.2 Anti-pestcoördinator

Met het wetsvoorstel ‘sociale veiligheid op school’ zijn per schooljaar 2015-2016 op het BNC anti-pestcoördinatoren (apc) aangesteld. Het gaat om taken, niet om een functie.

De naam en contactgegevens van de anti-pestcoördinatoren worden jaarlijks gepubliceerd op de website van school in de schoolgids.

De taken van de anti-pestcoördinator:

- coördinatie van anti-pestbeleid op het BNC.
- advies aan de schooldirectie over (aanpassing) anti-pestbeleid.
- informatieverstrekking naar leerlingen, ouders, medewerkers.
- bewaken van de samenhang van anti-pestactiviteiten op school.
- voorlichting en training.
- bijhouden van ontwikkelingen en regelgeving.
- adviseren over passende interventies aan mentor/docent.
- aanspreekpunt voor leerlingen/ouders/medewerkers.
- bemiddelende taak ligt in eerste instantie bij de mentor, maar de anti-pestcoördinator kan betrokken worden bij gesprekken.
- doorverwijzen naar interne of externe hulp.
- volgen van de voortgang en resultaten van een peestsituatie en interventies.

5. Interventies

Wanneer er sprake is van pesten worden maatregelen genomen. De maatregelen zijn zo veel mogelijk gericht op het oplossen van de situatie en herstellen van de relaties. In het geval waarin deze oplossingsgerichte interventies geen effect hebben wordt er overgegaan tot sanctionering.

5.1 Stappenplan

Na een melding of signaal van pestgedrag gaat de volgende procedure in werking:

Stap 1 Melding			
Door:			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Gepeste ▪ Pester ▪ Ouders ▪ Buitenstaander ▪ Docent/mentor 			
Stap 2a		Stap 2b	Structureel/hoog risico
Leerlingmediation:		Gesprek met gepeste leerling:	

<p>tussen de pester(s) en slachtoffer(s) vindt mediation plaats; een gesprek gericht op het herstel van de situatie. Dit gebeurt altijd met toestemming van het slachtoffer.</p> <p>- er worden afspraken gemaakt over gewenste gedragsverbeteringen binnen een gestelde termijn. Evaluatiemoment wordt afgesproken.</p> <p>- evaluatie/terugkoppeling</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verhelderen van situatie ▪ Uitvragen wat de wens en de verwachting is van de leerling <p>Door mentor/docent (evt. apc erbij)</p>		
<p>Bij onvoldoende verbetering zie stap 2b</p>	<p>Gesprek met overige betrokkenen (pesters):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ a.d.h.v. wens gepeste leerling ▪ verhelderen situatie <p>Door mentor/docent (evt. apc erbij)</p> <p>Het gesprek met de pester(s) heeft een waarschuwendende functie. Altijd afspraken maken:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ gewenst gedrag bespreken ▪ ongewenst gedrag benoemen ▪ evaluatie en terugkoppeling afspreken 		
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">Stap 3</td> <td>Afhankelijk van evaluatie</td> </tr> </table>	Stap 3	Afhankelijk van evaluatie
	Stap 3	Afhankelijk van evaluatie	
	<p>Gesprek met ouders gepeste leerling</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Informeren ▪ Verhelderen ▪ Plan van aanpak maken ▪ Evaluatie afspreken (binnen 1 maand) <p>Door mentor (evt. apc erbij)</p>		
	<p>Gesprek met ouders pester(s)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Informeren ▪ Verhelderen ▪ Plan van aanpak ▪ Eventueel sancties bespreken ▪ Evaluatie afspreken (binnen 1 maand) <p>Door mentor (evt. apc erbij)</p>		
	<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">Stap 4</td> <td>Bij onvoldoende verbetering</td> </tr> </table>	Stap 4	Bij onvoldoende verbetering
	Stap 4	Bij onvoldoende verbetering	
<p>Groepsgesprek met alle betrokkenen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wat is er nodig voor gedragsverandering? ▪ sancties bespreken ▪ evt. politie bij strafbare feiten <p>Door mentor, leerjaarcoördinator en apc.</p>			
<table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 60%;">Stap 5</td> <td>Bij onvoldoende verbetering</td> </tr> </table>	Stap 5	Bij onvoldoende verbetering	
Stap 5	Bij onvoldoende verbetering		
<p>Schorsing pester (volgens schoolregels)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Intern ▪ Extern ▪ Verwijdering (indien veiligheid in het geding is of er geen uitzicht is op verbetering) <p>Door directie</p>			

NB:

- * welke interventies wanneer plaatsvinden is sterk afhankelijk van de situatie. Eerst wordt er informatie verzameld en geanalyseerd over de pestsituatie. Vervolgens wordt besproken welke aanpak wordt gekozen om het pesten te stoppen. Het inzetten van specifieke individuele- en groepsinterventies is afhankelijk van de behoeften van de betrokken personen.
- * een groeps- of klassengesprek kan ingezet worden als interventie. Dit is afhankelijk van de situatie en de behoefte van de gepeste leerling. Hierdoor kan het zijn dat zo'n interventie vroeg, laat of misschien zelfs niet wordt ingezet.
- * indien gewenst kan vanaf stap 3 de situatie in de leerlingbespreking besproken worden.
- * samenwerking tussen alle partijen en correctie dossiervorming is altijd van belang.
- * alle 5 stappen worden door de mentor in magister gezet bij alle betrokkenen (situatie beschrijving, gemaakte afspraken noteren, wanneer evalueren).

Wanneer een situatie niet verbetert en een pestende leerling zijn/haar gedrag niet aanpast, kunnen er disciplinaire maatregelen worden getroffen.

5.2 Voorbeelden van sancties zijn

- nablijven
- strafwerk
- training
- uitsluiting van activiteit
- schorsing binnen school of van school

School kan in bijzondere situaties besluiten een leerlingen te verwijderen, maar dit doen we niet zomaar. De optie van verwijderen van de leerling van school wordt in overweging genomen wanneer er geen perspectief meer is op verandering van het negatieve gedrag en wanneer de (sociale) veiligheid van andere leerlingen in het geding is. Dit wordt per situatie zorgvuldig overwogen. De procedure voor schorsen van school en verwijdering van school zijn opgenomen in het schoolveiligheidsbeleid.

5.3 Klachtenregeling

De gegevens van de contactpersonen op school en die van de klachtencommissie staan vermeld in de schoolgids.

- Vertrouwenspersoon ZAAM (<https://www.zaam.nl>)
- Landelijke klachtencommissie (LKC)

Bijlage 1: Omgaan met digitaal pesten (voor leerlingen)

Bron: pestprotocol Thorbecke Scholengemeenschap SG 2014-2015

Wat kun je doen om digitaal pesten en misbruik te voorkomen?

- Bedenk dat niet alles waar is, wat je op het internet tegenkomt.
- Gebruik een apart mailadres om jezelf te registreren op websites. Kies een e-mailadres dat niet je eigen voor- en achternaam volledig weergeeft.
- Gebruik altijd een bijnaam als chat.
- Zorg dat je wachtwoorden geheim blijven en niet makkelijk te raden zijn. Als anderen wel binnen zijn gekomen, neem dan contact op met de beheerder van de site.
- Als je een vervelend gevoel hebt over iets wat je hebt gezien of meegemaakt, vertrouw dan op je gevoel en vertel het aan iemand die je vertrouwt.
- Blijf zelf respectvol naar anderen, scheld niet terug.
- Ga weg uit de chatroom als er iets vervelends gebeurt.
- Verwijder onbekende mensen uit je contactlijst.
- Bel of mail niet zomaar met personen die je alleen van internet kent, spreek niet met ze af zonder dat je ouders dit weten.
- Verstuur zelf geen flauwe grappen, dreigmail of haatmail.
- Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen van chatten kent. Let vooral op bij foto's van jezelf. Als je een foto op internet zet, kan deze gemakkelijk gekopieerd en op een andere website geplaatst worden. Zo kan hij jarenlang terug te vinden zijn. Foto's kunnen ook bewerkt worden.
- Wees zeer voorzichtig met het gebruik van je webcam. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en gebruikt worden om ze aan andere personen te laten zien of voor doeleinden gebruikt worden die jij niet wilt.

Wat kun je tegen cyberpesten en misbruik doen?

- Niet persoonlijk opvatten als het van mensen komt die je niet kent. De anonimiteit van internet maakt dat mensen makkelijker gaan schelden.
- Reageer niet op pestmails of andere digitale pesterijen. Als je niet reageert, gaan pesters vaak op zoek naar iemand anders om te pesten.
- Blokkeer de afzender. Als het gaat om sms'jes op de mobiele telefoon, dan heb je soms de mogelijkheid om nummers te blokkeren.
- Bewaar de bewijzen. Maak een print of sla ze op. Van het IP-adres van de e-mail kan soms worden afgeleid, van welke computer de e-mail verzonden is. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail aan kan nemen. Men heeft daar ook de technische mogelijkheden om na te gaan wie de mail heeft verstuurd. Bel de helpdesk op.
- Ga naar je mentor of leerjaarcoördinator toe op school. Deze zal je verder helpen om het pestgedrag te stoppen.
- Bij stalken kun je aangifte doen bij de politie. Het is strafbaar. Voor meer informatie over aangifte doen: www.pestenslaf.nl of www.vraaghetdepolitie.nl

Websites over pesten:

- www.pestenslaf.nl
- www.pestenslaf.nl
- www.pestweb.nl

Website van het APS met informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.

- www.pesten.net

Voor en door slachtoffers. Opgericht door Bob van der Meer.

Cyberpesten / veilig internetgebruik / veilige school

- www.stopdigitaalpesten.nl

Campagne van SIRE (Stichting Ideële Reclame)

- www.digibewust.nl

Een informatieve site van het Ministerie van Economische zaken, over het veilig gebruik van internet.

- www.ppsi.nl

PPSI is het expertisecentrum van het APS op het gebied van het voorkomen en bestrijden van seksuele intimidatie en seksueel misbruik in het onderwijs. Je kunt er ook terecht voor informatie over pesten, agressie, geweld, discriminatie en racisme.

- www.schoolenveiligheid.nl

Centrum School en Veiligheid van het APS verzamelt en verspreidt informatie en deskundigheid op het gebied van schoolveiligheid.

- www.veilig.kennisnet.nl

Handreikingen en links voor ouders, leraren, kinderen, scholieren, schoolmanagers en ICT-coördinatoren.

- www.aandachtvoorpesten.nl
- www.stoppestennu.nl
- www.meldknop.nl

Bijlage 2: voorbeeld van een klassencontract

Voorbeeld van een klassencontract:

Dit contract dient als basis en kan per klas worden aangevuld.

Contract "veilig in school"

Ik vind dat iedereen zich veilig moet voelen in school.

Daarom houd ik mij aan de volgende afspraken:

1. Ik accepteer de ander zoals hij is en ik discrimineer niet.
2. Ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen en roddelen.
3. Ik blijf van de spullen van een ander af.
4. Als er ruzie is, zoek ik iemand die de ruzie helpt oplossen.
5. Ik bedreig niemand.
6. Ik pest of bedreig niemand digitaal.
7. Ik neem geen wapens of drugs mee naar school.
8. Ik gebruik geen geweld.
9. Als iemand mij hindert, vraag ik hem of haar duidelijk daarmee te stoppen.
10. Als dat niet helpt, vraag ik een docent of mijn mentor om hulp.